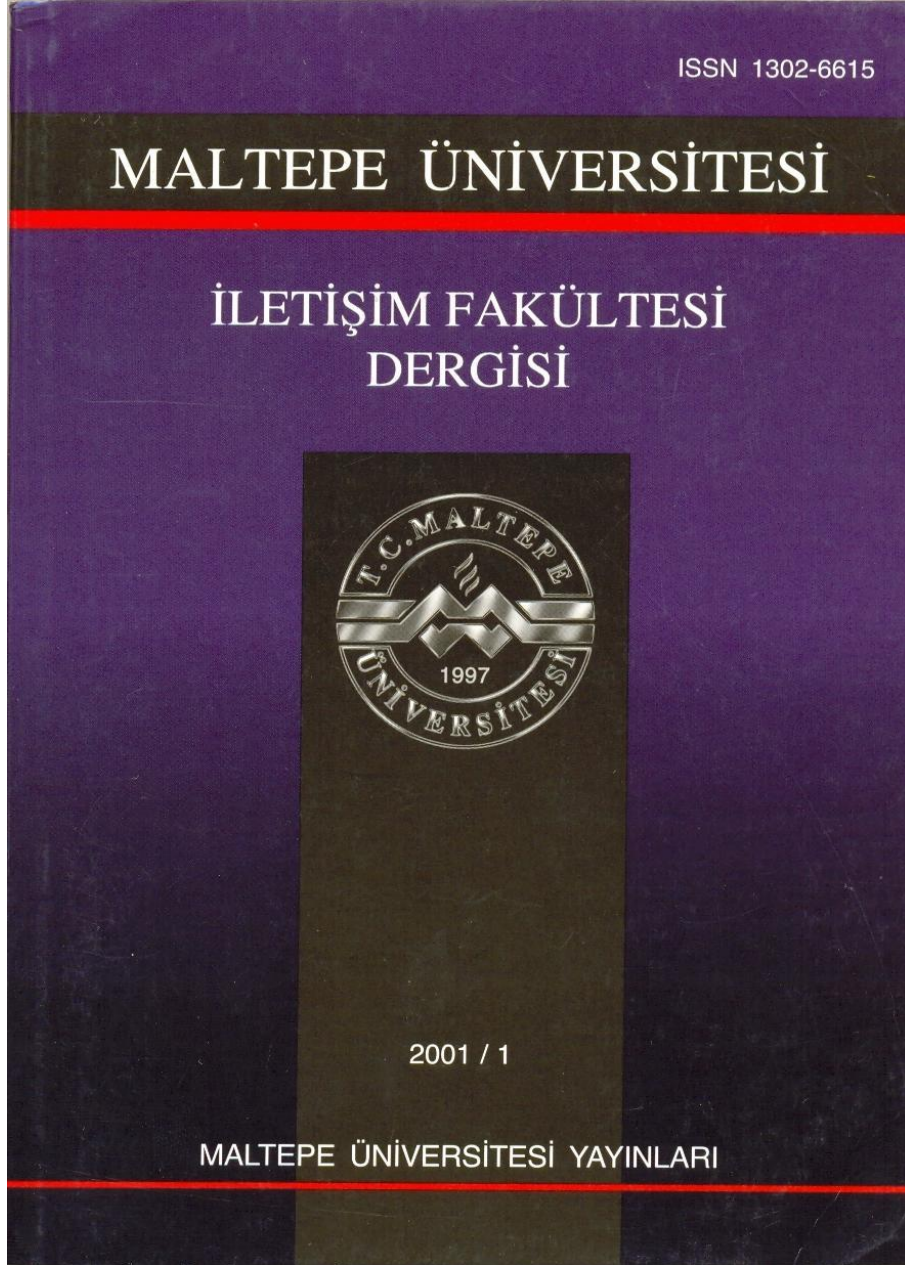

VAROL, A.; İlal, E.; AZİZ, A.; UĞUR, A., (2002), Uzaktan Eğitim ve 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanun, Maltepe Üniversitesi, İletişim Fakültesi Dergisi, 2001/1, ISSN 1302-6615, S: 1-9.

3.16. UZAKTAN EĞİTİM VE 3984 SAYILI RADYO VE TELEVİZYONLARIN KURULUŞ VE YAYINLARI HAKKINDAKİ KANUN

Asaf Varol¹
Ersan İlal²
Aysel Aziz³
Aydın Uğur⁴

ÖZET

İletişim alanındaki teknolojik gelişmelere paralel olarak, öğretim sistemlerinde önemli değişiklikler olmaktadır. Öğrencileri eğitmek, diploma sahibi yapmak için mutlaka sınıf ortamının olması artık gerekmebilmektedir. Uzaktan eğitim diye adlandırılan yöntemlerle, eğitimin mekandan bağımsız sürdürülmesi söz konusu olabilmektedir.

24.04.1994 tarihli ve 21911 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun bazı maddeleri, Üniversitelerimizin uzaktan eğitim yapmasını engelleyen ifadeler içermektedir. Bu makalede Türkiye ve Dünyada sürdürülen bazı uzaktan eğitim modelleri ele alınacak ve yukarıda belirtilen kanunun uzaktan eğitim kullanılmasını engelleyen ifadeleri irdelenerek önerilerde bulunulacaktır.

---

¹ Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı

² Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı

³ Yeditepe Üniversitesi Rektör Yardımcısı

⁴ Bilgi Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı

**DISTANCE EDUCATION AND
THE LAW ABOUT THE ESTABLISHMENTS OF THE RADIO
AND TELEVISION COMPANIES NUMBERED 3984**

ABSTRACT

Parallel to the technological developments on the communication areas, the important changes occur on the teaching systems. But it is not necessary having classroom atmosphere in order to educate students and to grant the diplomas them. It is possible to continue teaching independent form places using the methods named distance education.

The Law About the Establishments of the Radio and Television Companies Numbered 3984 and published on the date 24.04.1994 of the Official Newspaper numbered 21911, which is about broadcasting, prevents the universities to broadcast educational programmes using distance education methods. In this article, some distance education models will be introduced and the terms of the law, which prevent the universities to use distance education systems, will be discussed and finally some recommendations will be submitted.

1. Uzaktan Eğitim

1980'li yıllardan sonra iletişim araçlarındaki hızlı gelişmeye bağlı olarak uzaktan eğitim (tele öğretim) yöntemleri gündeme gelmiştir. Dünyadaki gelişmiş ülkelerin birçoğu sanal ortamları kullanarak uzaktan eğitim vermektedirler. ABD, İngiltere ve Almanya'da uzaktan eğitim uydu, İnternet, Radyo, Televizyon, Posta, CD, Video kaset, basılı doküman vb ortamlar kullanılarak başarı ile sürdürülmektedir.

1.1.Amerika Birleşik Devletleri'nde Ulusal Teknoloji Üniversitesi (NTU)

ABD'de NTU (National Technological University) olarak adlandırılan Ulusal Teknoloji Üniversitesi 1984 yılında kurulmuştur. Haberleşme uydusu

VAROL, A.; İlal, E.; AZİZ, A.; UĞUR, A., (2002), Uzaktan Eğitim ve 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanun, Maltepe Üniversitesi, İletişim Fakültesi Dergisi, 2001/1, ISSN 1302-6615, S: 1-9.

üzerinden düzenli olarak eğitim yayınlarına 1985 yılında başlayan NTU, 50 üniversitenin bir araya gelmesiyle oluşturdukları ortak girişim aracılığı ile yüksek lisans programlarını yürütmektedir. Kimya Mühendisliği, Bilgisayar Mühendisliği, Bilgisayar Bilimi, Elektrik Mühendisliği, Mühendislik Yönetimi, Çevresel Sistem Yönetimi, Zararlı Atıklar Yönetimi, Uluslararası MBA, Teknoloji Yönetimi, Üretim Sistemleri Mühendisliği, Malzeme Bilimi ve Mühendisliği, Makine Mühendisliği, Yazılım Mühendisliği, Sistem Mühendisliği ve Transport Sistem Mühendisliği olmak üzere değişik branşlarda yüksek lisans eğitimi yaptırılmaktadır. Uzaktan eğitim için uydu üzerinden yayın, televizyon, İnternet, CD, video kaset, basılı dokümanlar vb. araçlar kullanılmaktadır (Hathway, W., E.,1989).

1.2.İngiltere’de Açık Üniversite

İngiltere’de 1968 yılında kurulan Açık Üniversite (Open University), lisans, yüksek lisans, doktora diploma derecelerinde uzaktan eğitim yapan bir üniversitedir. Lisans dereceleri (BA gibi), Araştırma dereceleri (Bphil, Mphil, PhD), Yüksek Lisans (MA, MBA, MSc) dereceleri alınabilmektedir. Toplam 91 başlıkta (Bachelor of Laws, Computing and Mathematical Science, Humanities with Art History and Literature, Matural Science with Chemistry, Social Policy, Technology gibi) unvan verilmektedir. Bu üniversitenin sertifika programları da mevcuttur. Eğitim için radyo, televizyon, İnternet, CD, video kaset, basılı dokümanlar vb. araçlar kullanılmaktadır (Novikov, V., A.; Sviridov , A.,P.,1985).

1.3. Almanya’da Hagen Üniversitesi

1974 yılında kurulan Hagen Uzaktan Eğitim Üniversitesi, model olarak İngiltere’deki Açık Üniversiteye ve Türkiye’deki Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesine benzemektedir. Hagen Uzaktan Eğitim Üniversitesi, işitsel ve görsel elektronik araçlar yardımı ile de öğrencilerine hizmet götürmektedir. Örneğin WDR Televizyonu’nun 3. Programında uydu üzerinden eğitim verilmektedir. Son yıllarda ders materyalleri için CD-

VAROL, A.; İlal, E.; AZİZ, A.; UĞUR, A., (2002), Uzaktan Eğitim ve 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanun, Maltepe Üniversitesi, İletişim Fakültesi Dergisi, 2001/1, ISSN 1302-6615, S: 1-9.

ROM'lar hazırlanmakta ve öğrencilere gönderilmektedir. Lisans ve lisansüstü diploma programları yanında, sertifika programları da mevcuttur.

1.4. Türkiye'de Uzaktan Eğitim Faaliyetleri

1974 yılında YAYKUR (Halk arasında mektupla öğretim şeklinde algılanmaktaydı) diye adlandırılan ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğretmen yetiştirme amaçlı sürdürülen faaliyetler, ülkemizdeki ilk uzaktan eğitim çalışmalarıdır. Anadolu Üniversitesi'nde Açık Öğretim Fakültesi'ne dönüştürülen uygulama değişik alanlarda Türkiye Radyo Televizyon Kurumu ile işbirliği şeklinde 1982 Yılı'ndan beri yapılmaktadır.

1992'de Fırat Üniversitesi yerel FIRAT RTV birimini kurarak televizyonla sertifika programlarını başlatmıştır. Halen günde 7 saat televizyon yayınları yapılmakta ve eğitim yanında kültür, spor programları ile televizyon ağırlıklı uzaktan eğitim çalışmaları sürdürülmektedir (Varol ve Kuş, 1993; İşbir ve Varol, 1997).

Milli Eğitim Bakanlığı 1993 Yılı'nda Açık Eğitim Lisesi adı altında TRT ile işbirliğine giderek orta eğitimde yaygın eğitim uygulamasını başlatmıştır. Bakanlık bünyesinde de Bilgisayar Destekli Eğitim Genel Müdürlüğü birimini kurmuştur.

1996'da Bilkent Üniversitesi videokonferans sistemini kurarak, bazı derslerin ABD'den yürütülmesi denemelerini yapmıştır. Bu proje kapsamında New York Üniversitesi'nden bazı hocalar ders vermişlerdir.

1997'de ODTÜ İnternet üzerinden Radyo yayınları vermeye başlamıştır. Bilahare ODTÜ'de Enformatik Enstitüsü kurularak İnternet ortamında dersler açılmaya başlanmıştır.

1998'de Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi radyo ve televizyon yayınlarını başlatmıştır. Halen günde 16 saat yerel televizyon yayınları yapmaktadır.

Büyük şehirlerimizde yer alan Üniversitelerimizin bazıları zaman zaman radyo ve/veya televizyon yayınları başlatmışlardır. Ancak RTÜK'ün

VAROL, A.; İlal, E.; AZİZ, A.; UĞUR, A., (2002), Uzaktan Eğitim ve 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanun, Maltepe Üniversitesi, İletişim Fakültesi Dergisi, 2001/1, ISSN 1302-6615, S: 1-9.

---

uyarısı sonrasında kapananlar olmuştur. Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi, radyo yayınları yapan Üniversitelerimiz arasında yer almaktadır.

14 Aralık 1999 tarihli ve 23906 sayılı Resmi Gazetede Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) “Üniversitelerarası İletişim ve Bilgi Teknolojilerine Dayalı Uzaktan Yükseköğretim Yönetmeliğini” ve 1 Mart 2000 tarihli ve 23980 sayılı Resmi Gazetede ise “Enformatik Milli Komitesi Yönetmeliğini” yayınlamış ve üniversitelerimizin uzaktan eğitim yapmasına imkan tanımıştır. Bu Yönetmelikler kapsamında İstanbul Üniversitesi ile Harran Üniversitesi arasında video konferans yöntemi ile Uzaktan Eğitim, 18 Eylül 2000 tarihinde başlatılmış bulunmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı; 31.07.2000 tarih ve B.30.EÖB.0.00.00.03-06.02-1545-16339 sayılı yazısı ekinde “Meslek Yüksekokullarının Birinci Sınıflarının Uzaktan Öğretim Yöntemi İle Okutulması Projesini (Taslak)” Üniversite Rektörlüklerine göndererek görüş istemiştir. Taslak projeye göre Meslek Yüksekokullarının birinci sınıfları uzaktan eğitim şeklinde yürütülecektir. Bu proje kapsamında radyo ve televizyon araçları da kullanılacaktır.

Bilgi Üniversitesi uzaktan eğitim yöntemi ile MBA programını başlatmıştır.

2. Uzaktan Yükseköğretim Yönetmeliği ve 3984 Sayılı Kanundaki Çelişkiler

“Üniversitelerarası İletişim ve Bilgi Teknolojilerine Dayalı Uzaktan Yükseköğretim Yönetmeliğinin” 2. maddesinde derslerin radyo bağlantılı verilebileceği ve bu amaçla televizyonun da kullanılabilceği belirtilmektedir. Bu madde “3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanun” ile çelişmektedir. Mevcut kanun gereğince Üniversitelerimizden herhangi birisinin, özel radyo veya televizyon birimi kurarak uzaktan eğitim vermesi mümkün değildir.

VAROL, A.; İlal, E.; AZİZ, A.; UĞUR, A., (2002), Uzaktan Eğitim ve 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanun, Maltepe Üniversitesi, İletişim Fakültesi Dergisi, 2001/1, ISSN 1302-6615, S: 1-9.

3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanunun 3/1 maddesi Kapalı Devre Televizyon Sistemini tanımlamaktadır. Buna göre, “*Kapalı Devre Televizyon Sistemi: Genel televizyon yayını dışında eğitim, öğretim, güvenlik ve turizm gibi belirli amaçlar için bir bina dahilinde veya birbiri ile ilişkili binalar grubunda kullanılan kablolu televizyon*” şeklinde tanımlanmıştır. Bu durumda uzaktan eğitim amaçlı televizyon yayınları ancak biri birine bitişik binalar içerisinde yapılabilir sonucu çıkmaktadır. İnternet üzerinden eğitim amaçlı televizyon yayını yapan Üniversitelerimizin bu faaliyetleri de 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanunun 3/1 maddesi ile çelişmektedir. Dolayısıyla İnternet üzerinden Üniversitelerimizin eğitim amacıyla yaptıkları tüm radyo ve televizyon yayınları da yasal değildir.

Kanunun 29. maddesinin ikinci paragrafında “*Özel radyo ve televizyon kuruluşları anonim şirket olarak kurulur.....*” ifadesi yer almaktadır. Yani bir üniversite eğer bölgesel veya mahalli düzeyde uzaktan eğitim amacıyla özel bir radyo ve/veya televizyon birimi kurmak isterse, önce bir anonim şirket oluşturması gerekecektir. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi kişilerin bir anonim şirketin kurucuları arasında yer almaları mümkündür, ancak anonim şirketin müdürü olamazlar. Bunun anlamı şirketin üyelerinden birisinin mutlaka 657’nin dışında olması demektir. Radyo ve Televizyonla ilgili donanım üniversitenin malzemesi olacak ve üyeleri üniversite mensupları da olsa neticede şirketin üniversite ile hiçbir yasal bağı olmayacaktır. Kaldı ki Anonim Şirketin Müdürü de memur olamayacağına göre, üniversiteye ait malzemeler ancak bir protokolle şirkete devredilebilecektir. Hiçbir rektör, radyo veya televizyon yayını yapabilmek için üniversitesine ait malzemeleri, üniversitesi ile ilgisi olmayan bir şirkete protokolle devretmesi riskine girmeyecektir (Varol, A., 1995).

3. 3984 Sayılı Kanunun Değiştirilmesi İle İlgili Yapılan Bazı Girişimler

5 Aralık 1996 tarihinde Anayasa Komisyonu Başkanı Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya Başkanlığında toplanan komisyonda “Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı (1/522), Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin’in Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/468) ve Alt Komisyon Raporu” tartışılmıştır. Buna göre Kanunun 17. maddesine ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesi önerilmiştir. “Üniversitelere, radyo ve televizyon yayın sistemleri ve yayın teknikleri ile ilgili olarak yapacakları araştırma geliştirme ve uygulamalar için gerekli frekans tahsisleri, Yükseköğretim Kurulunun önerisi üzerine, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından yapılır.” Eğer bu kanun teklifi kabul edilseydi, üniversitelerimiz kuracakları özel radyo ve televizyon birimleri vasıtası ile uzaktan eğitim yapma imkanına kavuşabileceklerdi.

Kanun Teklifi TBMM’inde görüşülmek üzere gündeme alınmışken, bu kanun değişikliği Diyanet İşleri Başkanlığı ve Milli İstihbarat Teşkilatının da özel televizyon kurma talepleri karşısında geri çekilmişti.

3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanunda üniversitelerin radyo ve televizyon birimleri kurarak, kitlelere yayın yapmasını engelleyen maddeleri, değişik bazı sempozyum, konferans ve toplantılarda dile getirilmiştir. Bu sempozyum, konferans ve toplantıların adları aşağıda verilmiştir.

- 12-15 Kasım 1996 tarihleri arasında Ankara’da yapılan Türkiye Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyumu,
- 25-26 Kasım 1996 tarihleri arasında Ankara’da yapılan “1.Anadolu Basın-Yayın Kurultayı”,

VAROL, A.; İlal, E.; AZİZ, A.; UĞUR, A., (2002), Uzaktan Eğitim ve 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanun, Maltepe Üniversitesi, İletişim Fakültesi Dergisi, 2001/1, ISSN 1302-6615, S: 1-9.

- 10-11 Mart 1997 tarihleri arasında İTÜ'de "Establishment of a Satellite University of Science and Technology for the Regions of Eastern Europe and Central Asia" toplantısı,
- 21-23 Kasım 1997 tarihleri arasında Ankara'da ODTÜ'de yapılan 3. "Türkiye'de İnternet" Konferansında "ULAK-Net" isimli çalışma grubu,
- 4-8 Mayıs 1998 tarihleri arasında Ankara'da yapılan Türkiye İkinci Uzaktan Eğitim Sempozyumu,
- 24 Nisan 1998 günü Fırat Havzası Gazetecileri Cemiyeti Başkanlığı ile Fırat Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Dekanlığı'nın ortak organizasyonu sonucunda, Elazığ'da "Anadolu Medyasında Gelişim Çizgisi" başlığını taşıyan panel,
- 8-10 Haziran 1998 tarihleri arasında Ankara'da 9. Ulaştırma Şurasında Haberleşme Komisyonu raporlarında "Üniversite ve diğer eğitim kurumlarının, uzaktan eğitim amaçlı olarak yapacakları radyo, televizyon ve benzeri yayınlar önündeki yasal engeller kaldırılmalıdır" ifadesinin raporlara girmesi,
- 8-9 Ekim 1998 tarihleri arasında Fırat Üniversitesi FIRAT RTV'de Türkiye Gazeteciler Cemiyeti ve Konrad Adenauer Vakfı tarafından basına yönelik olarak düzenlenen "Yerel Gazetecilik, Televizyonculuk ve Radyoculuk Meslek İçi Eğitimleri" çalışmaları (Varol, 1996),
- Aralık 1999 ayında Devlet Planlama Müsteşarlığı'nda yapılan VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005) "Bölgesel Gelişme Stratejileri, İl Gelişme Stratejileri" Özel İhtisas Komisyonu çalışmaları,
- Doğu Anadolu Projesi (DAP) ve İletişim, Bilişim'99, 15-19 Aralık 1999, İstanbul, S.:22-27

VAROL, A.; İlal, E.; AZİZ, A.; UĞUR, A., (2002), Uzaktan Eğitim ve 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanun, Maltepe Üniversitesi, İletişim Fakültesi Dergisi, 2001/1, ISSN 1302-6615, S: 1-9.

- 3 Nisan 2000 tarihinde Cerrahpaşa Oditoryumunda yapılan Ulusal Telemedicine Sempozyumu,
- 21 Mayıs 1999 günü Erciyes Üniversitesi'nde Internet Haftası etkinlikleri kapsamında “*Türkiye’de Internet: Bölgesel sorunlar ve Çözüm Önerileri Paneli*”,
- 7 Eylül 2000 tarihinde İstanbul’da yapılan BİLİŞİM’2000 Etkinlikleri kapsamında “Sanal Üniversite” Açık Oturumu,
- 8 Eylül 2000 tarihinde İstanbul’da yapılan BİLİŞİM’2000 Etkinlikleri kapsamında “Bilgi Toplumu Bakanlığı Kurulsun mu?” Çalışma Grubu.

Enformatik Milli Komitesi'nin 18 Şubat 2000 tarihli ikinci toplantısında alınan karar doğrultusunda, Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı 3 Mart 2000 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı'na 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanun'un 17. maddesine ikinci fıkradan sonra gelmek üzere “Uzaktan eğitim, radyo ve televizyon yayın sistemleri ve yayın teknikleri ile ilgili olarak yapacakları araştırma geliştirme ve uygulamalar için üniversitelere radyo ve televizyon birimleri kurma yetkisi verilebilir. Gerekli frekans tahsisleri, Yükseköğretim Kurulu'nun önerisi üzerine, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından yapılır.” ifadesinin eklenmesi talebini göndermiştir.

VAROL, A.; İlal, E.; AZİZ, A.; UĞUR, A., (2002), Uzaktan Eğitim ve 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanun, Maltepe Üniversitesi, İletişim Fakültesi Dergisi, 2001/1, ISSN 1302-6615, S: 1-9.

4. 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanunda Yapılması Önerilebilecek Değişiklikler

Madde	Paragraf	Mevcut İfade	Önerilen Değişiklik	Gereççe
3		Yeni Öneri	v) İnternet üzerinden radyo ve televizyon yayınları: Eğitim ve öğretim amaçlı olarak İnternet üzerinden yapılan radyo ve televizyon yayınlarını,	Dünyada İnternet üzerinden radyo ve televizyon yayınları yeni bir teknoloji olarak karşımıza çıkmıştır.
3		Yeni Öneri	y) Cep telefonları üzerinden yapılacak radyo ve televizyon yayınları: eğitim ve öğretim amaçlı cep telefonları üzerinden yapılan radyo ve televizyon yayınlarını,	Cep telefonlarındaki son gelişmeler, bir süre sonra radyo ve televizyon yayınlarının cep telefonları üzerinden yapılmasına sebep olabilecektir.
3		Yeni Öneri	z) Bilişim teknolojilerinde kullanılabilen diğer araçlar: Eğitim ve öğretim amacıyla bilişim teknolojileri alanında keşfedilecek ve radyo ve/veya televizyon yayınlarının iletilmesinde kullanılacak araçları,	Radyo ve televizyon yayınlarının iletilebileceği yeni araçlar keşfedilebilir.

VAROL, A.; İlal, E.; AZİZ, A.; UĞUR, A., (2002), Uzaktan Eğitim ve 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanun, Maltepe Üniversitesi, İletişim Fakültesi Dergisi, 2001/1, ISSN 1302-6615, S: 1-9.

Madde	Paragraf	Mevcut İfade	Önerilen Değişiklik	Gereke
17	2 nci fıkradan sonra 3 ncü fıkra olarak eklenecek.	Yeni Öneri	Uzaktan eğitim, radyo ve televizyon yayın sistemleri ve yayın teknikleri ile ilgili olarak yapacakları araştırma geliştirme ve uygulamalar için üniversitelere radyo ve televizyon birimleri kurma yetkisi verilebilir. Gerekli frekans tahsisleri, Yükseköğretim Kurulu'nun önerisi üzerine, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından yapılır.	17 nci maddenin 2 nci fıkradan sonra gelecek şekilde 3 ncü fıkra olarak soldaki ifadelerin konulması halinde, üniversitemiz kendi kuracakları radyo ve televizyon birimleri ile eğitim yayınları yapabileceklerdir.
29	2 nci fıkra	Özel radyo ve televizyon kuruluşları anonim şirket olarak kurulur.	Üniversitelerde radyo ve televizyon birimlerinin kuruluşu, bu kanunun 17 nci maddesinin 3 ncü fıkrasına göre yapılır. Diğer radyo ve televizyon kuruluşları ise anonim şirket olarak kurulur.....	Mevcut ifade yüzünden eğer bir üniversite bölgesel veya mahalli düzeyde uzaktan eğitim amacıyla özel bir radyo ve/veya televizyon birimi kurmak isterse, önce bir anonim şirket oluşturması gerekecektir. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi kişilerin bir anonim şirketin kurucuları arasında yer almaları mümkündür, ancak anonim şirketin müdürü olamazlar. Bunun anlamı şirketin üyelerinden birisinin mutlaka 657'nin dışında olması demektir. Radyo ve Televizyonla ilgili tüm donanım üniversitenin malzemesi olacak ve üyeleri üniversite mensupları da olsa neticede şirketin üniversite ile hiçbir yasal bağı olmayacaktır. Bu durumda üniversiteye ait malzemeler ancak bir protokolle şirkete devredilebilecektir. Hiçbir rektör, radyo veya televizyon yayını yapabilmek için üniversitesine ait malzemeleri, üniversitesi ile ilgisi olmayan bir şirkete protokolle devretmesi mümkün olamaz. Bu nedenle söz konusu madde değişmelidir.

VAROL, A.; İlal, E.; AZİZ, A.; UĞUR, A., (2002), Uzaktan Eğitim ve 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanun, Maltepe Üniversitesi, İletişim Fakültesi Dergisi, 2001/1, ISSN 1302-6615, S: 1-9.

SONUÇ

Uzaktan eğitim yöntemleri kullanılarak, Üniversiteye girmeye çalışan öğrencilerimize yeni kontenjanlar yaratılabilir. İnternet, telekonferans, video konferans, radyo, televizyon, CD-ROM vb. araçları kullanarak, uzaktan eğitime talip olacak öğretim elemanları, büyük kitleler önünde mahcup olmamak ve rekabetçi bir ortamda kendi hazırladıkları derslerin uzaktan eğitim şeklinde verilmesini sağlamak için, kaliteli bir ders içeriği hazırlamak zorundadırlar.

Türkiye’de 1974’lü yıllarda başlayan uzaktan eğitim modeli, 1999’da Yükseköğretim Kurulunca Üniversitelerarası İletişim ve Bilgi Teknolojilerine Dayalı Uzaktan Yükseköğretim Yönetmeliğinin yayınlanmasıyla, yeni ufuklara doğru hızla ilerlemeye başlamıştır. Bu yönetmelik kapsamında bazı Üniversitelerimizin uzaktan eğitim vermeye başladıkları bir dönemde; 24.04.1994 tarihli ve 21911 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 3984 Sayılı Radyo ve Televizyon Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun Üniversitelerimizin uzaktan eğitimi yapmasını engelleyen ve detayları yukarıda verilen maddelerinin değiştirilmesi zorunludur.

VAROL, A.; İlal, E.; AZİZ, A.; UĞUR, A., (2002), Uzaktan Eğitim ve 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanun, Maltepe Üniversitesi, İletişim Fakültesi Dergisi, 2001/1, ISSN 1302-6615, S: 1-9.

KAYNAKÇA

Hathway, W., E. (1989). "Education in the Future: Right Uses of Technology", **Education Canada Summer/ETE**: 24-35

İsbir, E., G.; Varol, A. (1997). "Distance Learning Goals of Fırat University", **Distance Education**, Summer 1997: 42-44

Novikov, V., A.; Sviridov , A.,P. (1985). "Teaching Efficiency of Computer-Assisted Training Systems", **Higher Education in Europe**, Vol X, No 4: 35-43

Varol, A.; Kunç, Ş. (1993). "Fırat Televizyonu Yayın Sistemi", **Fırat Üniversitesi, Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi**, Cilt:5, Sayı:1, S:118-131.

Varol, A. (1995). "3984 Sayılı Radyo ve Televizyon Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun ve Fırat Televizyon Yayınları", **Mesleki ve Teknik Eğitim Sempozyumu I, F.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi**, 22-23 Haziran 1995, Elazığ, Cilt: Teknik Bilimler:15-21